

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2016. szeptember hó 29. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A vezető beosztású hivatalos személy által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt ... és társai ellen indított büntető ügyben a Miskolci Törvényszék 2016. évi március hó 24. napján kihirdetett 5.B.17/2015/40. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a szabadságvesztés büntetés mértékét 4 (négy) évre enyhíti.

A megismételt elsőfokú eljárásban 155 000 (Egyszázötvenötezer) Ft az állam terhén maradó bűnügyi költség merült fel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

II. r. vádlott tartózkodási helye: ...

I n d o k o l á s :

Az első fokon eljáró törvényszék a megismételt eljárás keretében II. r. vádlott bűnösségét 7 rb. társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében (Btk. 294. § (1), (2), (3) bekezdés II. fordulat a) pontjának ac) alpontja, valamint b) pontjának II. fordulata), 3 rb. társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 294. § (1), (2), (3) bekezdés II. fordulat a) pontjának aa) alpontja, valamint b) pontjának II. fordulata), 2 rb. társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette (Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontja) és 1 rb. társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette (Btk. 343. § (1) bekezdés a) pontja) miatt halmazati büntetésül 5 év szabadságvesztésre, 5 év közügyektől eltiltás és 5 év államigazgatási feladat ellátásával, hatósági jogkör gyakorlásával járó köztisztviselői foglalkozás gyakorlásától eltiltásra és 300 napi tétel, napi tételenként 2000 Ft összegű, összesen 600 000 Ft pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg és rögzítette, hogy feltételes szabadságra bocsátásának lehetősége legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap. Rendelkezett az előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításáról, továbbá a pénzbüntetés meg nem fizetésére vonatkozó jogkövetkezményekről akként, hogy ez esetben a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön. E vádlottal szemben 2 343 550 Ft összegre nézve vagyonekobzást rendelt el és rendelkezett a vagyonekobzás biztosítására az eljárás során zár alá vett számlák tekintetében, amelyeket a II. r. vádlottal szemben alkalmazott vagyonekobzás mértéke erejéig beszámította, ezt meghaladóan a zár alá vételt feloldotta és kiadni rendelte az azon kezelt pénzt II. r. vádlott részére, végül kötelezte az alapeljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A megismételt elsőfokú ítélettel szemben a vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést. A védő fellebbezését írásban is részletesen indokolta. Elsőként a vádlott felmentésére tett indítványt, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta, harmadlagosan az alkalmazott joghátrány enyhítését akként, hogy a vádlott a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra legyen bocsátható. Kifogásolta, hogy a nyomozó ügyészség jogszabályellenesen biztosította az 1978. évi IV. törvény 255/A. §-ában foglalt rendelkezéseinek alkalmazását, hiszen a hatóságnak már tudomása volt az általa bűncselekménynek vélt eseményekről, nem a tanúk jelentették be (már amennyiben bűncselekmény megállapítható). Mivel a jogszabály által megkívánt önkéntesség és időbeliség nem állapítható meg, indítványozta ezen tanúk nyomozás során tett vallomásának kirekesztését a bizonyítékok köréből.

Álláspontja szerint szükséges az alapeljárásban konkrétan megnevezett ügyészek tanúkénti meghallgatása, mely bizonyítási indítványt az alapeljárásban eljáró bírói tanács törvényes lehetőség hiányára hivatkozva utasított el, míg a megismételt eljárásban a bírói tanács az ítélőtábla bizonyítás megismétlésének módját előíró iránymutatására hivatkozással tett így. Fentiek teljesítésének hiányában a védelem olyan bizonyítási eljárás eredményétől van megfosztva, mely az egész eljárásra kihatással lenne, mivel az ún. „együttműködő tanúk” vallomásainak kizárásával egyes történeti tényállások bizonyítottsága lehetetlen lenne. Ily módon az elsőfokú ítélet megalapozatlan.

Utalt arra is, hogy nem volt szerencsés a nyomozást lefolytató ügyészség kijelölése sem megjegyezve, hogy a bírósági kijelentés, hogy nem volt szerencsés az eljáró hatóság kijelölése komoly aggályokat vett fel, hiszen a védelem értelmezésében a bíróság e kijelentésével ő maga is aggályosnak tartotta az eljárás lefolytatásának elfogulatlanságát.

Az anyagi jogszabálysértés, a vesztegetés bűncselekményének minősítése tekintetben utalt a Kúria Bfv.224/2012/15. számú, illetve a Debreceni Ítélőtábla Bf.295/2012/9. számú döntéseire, az I., II., IX. vádpontok tekintetében, mivel az elsőfokú ítélet I. r. vádlott és az eljáró ügyintéző vádlott vonatkozásában hív fel jogszabályokat II. r. vádlott esetében viszont még az általánosság szintjén sincs jogszabálysértés megjelölve, így módon az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének megsértése felülbírálatra alkalmatlanná teszi az ítéletet.

Amennyiben a történeti tényállások elfogadhatóak II. r. vádlott vonatkozásában esetlegesen bűnsegédi minősültség lenne megállapítható az ezen vádpontokhoz kapcsolódó közokirat-hamisítás bűncselekmények tekintetében is.

A VI. és VII. vádpontok esetében hiányzik a társadalomra való veszélyesség, a soron kívüli ügyintézés nem volt jogszabályellenes, arra az okmányirodának törvényes lehetősége volt. A működési rend kialakítása a társadalom érdekét szolgálta. Hivatkozott a védő az elkövetéskor hatályos 4/2003. (VIII. 28.) önkormányzati vagyon hasznosításról szóló rendeletre, melyből megállapítható, hogy II. r. vádlottnak semmilyen jogköre nem volt a szerződés megkötése tekintetében, abban nem is vett részt, aláírása sem t

alálható. A védő részletesen foglalkozott a VI. és VII. vádpontok esetében ... és ..., ... és ... tanúk vallomásaival, amelyek álláspontja szerint ellentétesek a megismételt eljárásban rögzített megállapításokkal. A bizonyítási eljárás során tisztázott körülményekre tekintettel az állapítható meg, hogy az önkormányzati helyiséget ténylegesen használni fogják, legelején a szándék biztosan erre irányult, a pince felújítása is elkezdődött, a működés valós dolognak indult. Az elsőfokú bíróság a vádpontokkal kapcsolatban a vallomásokkal ellentétes, a szerződésben részt vevő felek akaratával ellentétes következtetést vont le. A IV. tényállás tekintetében a törvényszék a megismételt eljárásban annak ellenére, hogy az érintett személyek egyike sem került ismételt meghallgatásra, eltérő történeti tényállást állapított meg az alapügyben eljáró bíróságoz képest. A kölcsönszerződés feltalálásának körülményeire vonatkozó ítéleti feltételezések az elsőfokú bíróság szóhasználatával élve életszerűtlenek.

Fellebbezésében eljárási és anyagi jogszabálysértésekre utalt, foglalkozott a bizonyítékok értékelésével és a büntetéskiszabás kérdésével. Ezen túlmenően becsatolta ... város képviselőtestületének 4/2003. (III.29.) számú rendeletét az önkormányzat vagyona feletti rendelkezési jog gyakorlásáról.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette. A fellebbviteli főügyészség átiratában a törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Az ítéletábra a védelmi fellebbezések okán az elsőfokú bíróság ítéletét a meghozatalát megelőző eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a Be. 361. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen teljes terjedelmében felülbírálatának körébe vonta. A nyilvános ülésen a védő fellebbezésének irányait és írásban kifejtett álláspontját változatlan tartalommal fenntartotta. Becsatolta ... Község Önkormányzatának munkáltatói jellemzését és a vádlott közfoglalkoztatási szerződését.

A fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratában foglaltakkal egyezően a törvényszék ítéletének helybenhagyását indítványozta.

II. r. vádlott az utolsó szó jogán utalt az ún. „opeles” szerződésekre és kiemelte, hogy e szerződéseknek sem aláírója, sem szignálója, sem pedig előkészítője nem volt. Összegezte a javára figyelembe vehető enyhítő körülményeket és elsősorban felmentését, másodlagosan büntetésének enyhítését kérte akként, hogy az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításával büntetése letöltöttnek minősüljön.

Előjáróban az ítéletábra utal arra, hogy II. r. vádlott esetén az alapeljárásban hozott elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére eljárási okból került sor és a megismételt eljárásra adott iránymutatás a Be. 404. § (3), (4) bekezdésének alkalmazását lehetővé tette.

Az adott iránymutatást a megismételt eljárásban eljáró törvényszék messzemenően figyelembe vette, és ítéletének 17. oldal 3. bekezdésében rögzítette is, hogy a tanúk újbóli meghallgatását mellőzte, vallomásaikat felolvasással tette a tárgyalás anyagává, ismertetve az okirati bizonyítékokat, és - nem terjeszkedve túl az ítéletábra által meghatározott limitált bizonyításon - tanúként hallgatta ki a már elítélti státuszban lévő vádlott társakat.

A fentiek előrebocsátását követően az ítéletábra vizsgálta a megismételt eljárásban a perrendi szabályok megtartását és azt állapította meg, hogy a törvényszék az eljárási szabályok maradéktalan betartásával járt el. A már elítélti pozícióban lévő vádlott társak figyelmeztetése a törvény előírásai szerint történt. A törvényszék a megismételt eljárásban a limitált bizonyítás keretei között ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és a bizonyítékok gondos értékelésével megalapozott tényállást állapított meg, amely csupán a vádlott személyi körülményei tekintetében pontosítandó az iratok tartalma, és a Be. 361. § (1), (2) bekezdés b) pontja alapján.

Az ítélet 5. oldal alulról a 2. bekezdésében rögzítendő, hogy ... utónevű gyermeke 2015. december 23. napján született. Az 1123/2016. számú közfoglalkoztatási szerződése alapján jogviszonya 2017. február 28. napjáig meghosszabbításra került, havi bruttó bére változatlanul 101.480,- forint. Munkáltatója munkavégzésével messzemenően elégedett, munkáját szorgalmasan, kollegáival jól együttműködve felelősségteljesen végzi. Magas fokú jogi és kiemelkedő közigazgatási szakmai ismeretekkel rendelkezik és gyakorlati tapasztalatai által is nagy mértékben segíti az Önkormányzat és a Hivatal jogszerű és szakszerű működését. Munkájára a jövőben is számítanak.

Az így kiegészített tényállást az ítéletábra a másodfokú eljárásban a Be. 351. § (1) bekezdésére tekintettel irányadónak tekintette.

Már az alapeljárásban is a legmarkánsabban megfogalmazott védői aggály a nyomozás törvényessége volt, melyre II. r. vádlott védője is hivatkozott jogorvoslatának írásbeli indokolásában. Kifogásolta az alapeljárásban konkrétan megnevezett ügyészek tanúkénti meghallgatásának hiányát, indítványozta az ún. „együttműködő tanúk” vallomásának kirekesztését, melynek következtében az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlanná válik. E körben az ítéletábra utal a Bf.I.589/2014/10. számú ítéletében kifejtettekre. A 10. oldal 8. bekezdésétől a 11. oldal 1. bekezdésével bezárólag rögzített álláspontját továbbra is fenntartja és jelenleg is úgy ítéli meg, hogy olyan konkrét tény, adat, körülmény, amely a jelen ügyben is előterjesztett védői kételyt konkrétan alátámasztotta volna az eljárásban nem volt megállapítható, a nyomozás törvényességét megingató körülmény és az ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó szabálysértés nem történt. A védő vitatta ..., ..., ... és ... (volt III. r. vádlott) vallomásainak értékelését, melyek álláspontja szerint ellentétesek a megismételt eljárásban rögzített megállapításokkal és a törvényszék a szerződésben részt vevő felek akaratával ellentétes következtetést vont le. A védő tanúvallomások értékelésével kapcsolatos aggályai a VI-VII. tényállási pontokat érinti és az ítéletábra nem osztotta a védő álláspontját. A törvényszék ítéletének 25. oldal utolsó bekezdésétől foglalkozott ... város önkormányzatának ... Kft-vel, illetőleg a ... Kft-vel kötött bérleti szerződésekkel, és értékelte az érintett tanúk vallomásait. A törvényszék indokolásában számot adott arról, hogy II. r. vádlott védekezésével szemben miért állapította meg, hogy a helyiség bérleti szerződések fiktív szerződések voltak, és nem foghatott helyt II. r. vádlott azon védekezése sem, hogy a szerződésekhez nem volt köze. Több tanú egybehangzóan állította, hogy kapcsolatban került ... város hivatali vezetőivel, így I., II. és III. r. vádlottakkal és lehetőségük nyílt a gyorsított ügyintézésre a gépjármű átírási ügyekben, melyben a megoldást a „színelte” helyiség bérleti szerződések jelentették. E körben nem hagyható figyelmen kívül ... az akkori alpolgármesteri tisztséget betöltő tanú vallomása, aki egyértelműen cáfolta III. r. vádlottnak azon állítását, hogy a szerződések mögött valódi gazdasági esemény állt. A szerződések kizárólagos célja az okmányirodában a soron kívüli ügyintézésért jutott összeg legalizálása volt, mellyel I., II., III. r. vádlottak is tisztában voltak. E szerződésekhez a kalkulációt II. r. vádlott munkálta ki, melynek azonban, mint azt a törvényszék ítélete is a 27. oldal 3. bekezdésében is megállapította „a helyiség használatához nem volt köze, az kizárólag a gyorsított, soron kívüli okmányirodai ügyintézés, munkaerő igényét, bérköltségét és egyéb járulékos költségeit számolta, kalkulálta ki.

Az ítéletábra nem találta helytállóknak azon védői megállapítást sem, hogy a törvényszék a IV. tényállás tekintetében a megismételt eljárásban eltérő tényállást állapított meg az alapügyben eljáró bírósághoz képest. Az ítéletábra álláspontja szerint a bizonyítékok gondos értékelésével és mérlegelésével megállapított megalapozott tényállás alapján a törvényszék törvényesen vont következtetést II. r. vádlott bűnösségére valamennyi terhére rótt bűncselekmény tekintetében. A védő a V-VII. tényállások tekintetében a törvényszék bizonyítékok értékelő tevékenységét támadta, amely a Be. 351. § (1) bekezdése alapján a megalapozott tényállásra tekintettel a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

A törvényszék helyesen minősítette a vádlott cselekményeit és ennek magas színvonalú kifogástalan jogi indokát adta. Nem tévedett akkor sem, amikor a vádlott számára kedvezőbb, az elbíráláskor hatályos anyagi jogszabályok alkalmazása mellett döntött.

Az ítéletábra a vádlottnak és védőjének a büntetés enyhítését célzó jogorvoslatát részben alaposnak találta.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket feltárta, és túlnyomórészt helyesen értékelte. Az ítélet tábla megjegyzi, hogy a vádlott büntetlen előélete valóban enyhítő körülmény, azonban az általa elkövetett cselekmény idején betöltött pozíciójára tekintettel csupán kis mértékben értékelhető javára. Ugyanakkor az ítélet tábla további enyhítő körülményt észlelt azáltal, hogy a vádlott 2013. július 1. napjától folyamatosan munkaviszonyban áll ... Község Önkormányzatánál, ahol 3 település közigazgatási szakmai munkáját segíti, a munkáltató teljes megelégedésére, és munkavégzését, hozzáállását az önkormányzat rendkívül pozitívan értékeli. Továbbá az ítélet tábla álláspontja szerint nagyobb nyomattal szükséges értékelni az időmúlást. A vádlott 2011 óta áll büntetőeljárás hatálya alatt, az időmúlás, így a megismételt eljárás időigénye is, közel további 1,5 éves időmúlást jelentett, tovább növelve az eljárás időbeli tartamát, ami a vádlott terhére nem róható. Mindezek alapján az ítélet tábla lehetőséget látott enyhítő szakasz, a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával a szabadságvesztés büntetés rendelkező rész szerinti mérséklésére. Ugyanakkor olyan mértékű enyhítésre, figyelemmel a cselekmények tárgyi súlyára, amely lehetővé tette volna az előzetes fogvatartásban töltött idővel egyező tartamú szabadságvesztés alkalmazását nem volt lehetőség, de nem bizonyult alaposnak azon védői indítvány sem, hogy büntetése 1/2 részének letöltését követően a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége megnyíljon. A Btk. 38. § (1), (3) bekezdése kimondja: 5 évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén - különös méltánylást érdemlő esetben - a bíróság ítéletében akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetés fele részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható. Az ítélet tábla azonban a vádlott esetében különös méltánylást érdemlő körülményt nem észlelt.

A törvényszék a megismételt eljárásban felmerült kirendelt védői díjak viseléséről nem rendelkezett, ezt az ítélet tábla pótolta és megállapította, hogy a megismételt eljárásban felmerült kirendelt védői díját a Be. 403. § (5) bekezdése alapján az állam viseli.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a jelzett körben a törvényszék ítéletét megváltoztatta, míg egyéb a járulékos rendelkezéseket is törvényesnek ítélve a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyásáról döntött.

Debrecen, 2016. szeptember 29.

Dr. Balla Lajos sk.	Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk.	Dr. Bakó József sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

Záradék: A Miskolci Törvényszék 5.B.17/2015/40. számú ítélete az ítélet tábla jelen határozatával 2016. szeptember 29. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Debrecen, 2016. szeptember 29.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke

